

УДК 343.102

В.Л. СОКОЛКІН, прокуратура Харківської області

А.В. КОЧУРА, канд. юрид. наук, Харківський національний університет внутрішніх справ

ПОНЯТТЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОГО ПРОЦЕСУ ТА ЙОГО ХАРАКТЕРИСТИКА

Ключові слова: оперативно-розшуковий процес, оперативно-розшукова діяльність, кримінальний процес, працівник оперативного підрозділу, розшукові докази

Оперативно-розшуковий процес являє собою певний вид діяльності уповноважених на те суб'єктів, якому властиві специфічні, характерні лише для нього ознаки, принципи та функції. Разом із тим, слід відмітити, що дослідження оперативно-розшукового процесу є новим напрямом у сучасній юридичній науці, хоча дана тематика дістала належне висвітлення у працях таких учених, як О. Бандурка, І. Демидов, Є. Доля, В. Овчинський та ін. Проте, існує необхідність конкретизувати поняття оперативно-розшукового процесу, визначити його принципи та функції, встановити його співвідношення з оперативно-розшуковою діяльністю тощо, що сприятиме ефективнішому науковому дослідженню його сутності. Задля цього, з позиції науково-практичного узагальнення, зроблена спроба розкрити сутність оперативно-розшукового процесу та надати його характеристику, що і є метою роботи.

Отже, оперативно-розшуковий процес – це побудована на Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність» і втілена у форму правовідносин діяльність уповноважених на те суб'єктів (правоохоронних органів і спецслужб України, а також інших осіб, що беруть у ній участь), які здійснюють оперативно-розшукові заходи, використовують спеціальні засоби й приймають у зв'язку з цим відповідні рішення, що здійснюються в оперативно-розшуковому порядку з метою захисту людини і суспільства від злочинних посягань та

вирішення завдань оперативно-розшукової діяльності, а також сприяння вирішенню завдань кримінального судочинства і кримінально-виконавчого провадження.

Оперативно-розшуковий процес здійснюється задля захисту людини і суспільства від злочинних посягань та вирішення завдань оперативно-розшукової діяльності (пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, розвідувально-підривну діяльність спеціальних служб іноземних держав та організацій з метою припинення правопорушень та в інтересах кримінального судочинства, а також отримання інформації в інтересах безпеки громадян, суспільства і держави).

Основними компонентами оперативно-розшукового процесу є оперативно-розшукова діяльність (далі – ОРД) уповноважених на те законом суб'єктів і правові відносини (оперативно-розшукові правовідносини), що виникають між ними у ході цієї діяльності. При цьому їх зв'язок проявляється як співвідношення змісту та форми. А тому оперативно-розшукові правовідносини є правовою формою діяльності уповноважених на те законом суб'єктів, що вирішують завдання, визначені для них законодавцем, у сфері захисту людини та суспільства від злочинних посягань, а ОРД являє собою зміст названих вище правових відносин.

Таким чином, оперативно-розшукові правовідносини – це зв'язок між суб'єктами ОРД з приводу вчинення злочину або достатньої вірогідності його вчинення та необхідності його виявлення (в основному негласно). Дані відносини характеризуються наявністю єдності юридичних прав та обов'язків і гарантуються силою державного примусу.

Не менш важливим при встановленні сутності оперативно-розшукового процесу є визначення його функціонального призначення, тобто встановлення функцій, виконання яких властиво даному виду діяльності (чи оперативно-розшукових функцій).

Враховуючи, що у теорії права прийнято виділяти кілька груп, які у сукупності утворюють систему функцій права, а саме: загально-правові і галузеві функції, функції правових інститутів і норм права, оперативно-розшукові функції можна розглядати на двох рівнях загально-правової системи, тобто як функції галузеві, характерні для оперативно-розшукового права, а також як функції правових інститутів – власно нової галузі права та міжгалузевого характеру [1, с.12–15].

Таким чином, оперативно-розшукові функції (як функції галузеві) – це передбачені законом окремі напрямки ОРД, які розрізняються залежно від її конкретних правових цілей.

При цьому необхідно зазначити, що поняття «оперативно-розшукові функції» не слід ототожнювати, наприклад, із такими поняттями, як «функції суб'єктів оперативно-розшукової діяльності», «функції правоохоронних органів», «функції органів внутрішніх справ», «функції Служби безпеки України», «оперативно-розшукова діяльність як функція кримінальної юстиції».

Також, враховуючи складність та багатогранність оперативно-розшукового процесу, слід вказати, що функції, які він виконує, не є однорідними за своїми якісними характеристиками, а тому слід виокремити їх конкретні види. При цьому критерії для їх виділення можуть бути різними. Зокрема, оперативно-розшукові функції можна розподілити на основні й додаткові.

Отже, до основних функцій оперативно-розшукового процесу слід відносити такі:

- вжиття необхідних оперативно-розшукових заходів щодо попередження, своєчасного виявлення, припинення і розкриття злочинів та викриття причин і умов, які сприяють вчиненню злочинів, здійснення профілактики правопорушень;

- виконання письмових доручень слідчого, вказівок прокурора та ухвал суду і запитів повноважних державних органів, установ та організацій про проведення оперативно-розшукових заходів;

- розшук осіб: які переховуються від органів розслідування, суду або ухиляються від відбування кримінального покарання; безвісно відсутніх; які вчинили злочини в умовах неочевидності;

- сприяння виконанню кримінального покарання.

Додатковими оперативно-розшуковими функціями є:

- виконання запитів відповідних міжнародних правоохоронних організацій та правоохоронних органів інших держав на підставі договорів і угод;

- інформування відповідних державних органів про відомі підрозділам, які здійснюють ОРД, факти та дані, що свідчать про загрозу безпеці суспільства і держави, а також про порушення законодавства, пов'язані з службовою діяльністю посадових осіб;

- забезпечення безпеки працівників суду і правоохоронних органів, осіб, які надають допомогу, сприяють оперативно-розшуковій діяльності, беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їх сімей та близьких родичів цих осіб;

- участь у вжитті заходів щодо фізичного захисту ядерних установок та матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання, а також у проведенні спеціальної перевірки щодо допуску до особливих робіт;

- здійснення взаємодії між собою та іншими правоохоронними органами, у тому числі відповідними органами іноземних держав та міжнародних антитерористичних організацій, з метою швидкого і повного розкриття злочинів та викриття винних.

Як відмічалось вище, одним із компонентів оперативно-розшукового процесу є оперативно-розшукова діяльність, а тому слід більш детально розглянути властивості характерні саме ОРД. Отже, ОРД носить, умовно кажучи, подвійний характер – з одного боку, вона є циклічною, а з іншого – процедурною діяльністю. Тому ОРД можна розглядати як певну систему взаємозалежних і взаємообумов-

лених елементів (дій, заходів, засобів, операцій тощо), спрямованих на досягнення загальної мети шляхом реалізації її єдиних завдань. Як правило, процедури ОРД формалізовані у нормативних актах на рівні закону або підзаконних відомчих інструкцій та наказів. Проте, не слід повністю ототожнювати офіційно встановлену ОРД з оперативно-розшуковим процесом. Так, при тлумаченні ОРД у «широкому» значенні цього слова існують певні її розходження з оперативно-розшуковим процесом (у цьому випадку в рамках ОРД виділяються два основних види – оперативно-розшуковий процес і адміністративна оперативно-перевірочна робота).

Окрім цього, слід зазначити, що оперативно-розшуковий процес також знаходиться у тісному зв'язку з такими специфічними видами діяльності як кримінальний процес та кримінально-виконавчі процедури. При цьому даний зв'язок обумовлюється наявністю у зазначених видів діяльності єдиного призначення – реалізація норм кримінального закону. Зрозуміло, що за допомогою правових норм того або іншого процесу реалізуються, як правило, різні норми (частини норм) кримінального закону і кримінального права, але такого роду специфіка тільки підкреслює їх єдність у головному призначенні – захисті людини і суспільства від злочинних посягань [2, с.14; 3, с.94–97; 4, с.35; 5, с.56–57].

З цього приводу цікавою є думка О.Ю. Шумілова, який, проаналізувавши співвідношення оперативно-розшукового процесу з кримінальним процесом і кримінально-виконавчими процедурами в комплексі, приходять до такого висновку: не слід думати, що: а) ОРД (оперативно-розшуковий процес) – це винятково діяльність на так званому попередньому етапі кримінального процесу; б) вона носить винятково допоміжний характер і служить одним із «підручних» засобів тільки для кримінально-процесуальної діяльності.

Оперативно-розшуковий процес, як правило, передуює кримінальному процесу. Але з початком останнього він не закінчується.

Оперативно-розшуковий процес не тільки триває паралельно з кримінальним, але може тривати і по закінченні останнього. Так, він спочатку супроводжує кримінально-виконавчі процедури, а потім знову протікає самостійно. Зокрема, заключна стадія оперативно-розшукового процесу може виявлятися у контролі за особами, що відбули кримінальне покарання, проте схильні до продовження злочинної діяльності. Тобто, мова йде про стадію попередження рецидиву злочинної діяльності або, по суті, знову про повернення оперативно-розшукового процесу на початковий етап – до виявлення латентних злочинів. Самостійний характер оперативно-розшукового процесу відображає його подвійну суть: з одного боку він є «помічником» кримінального і кримінально-виконавчого процесів у досягненні єдиної для них мети – реалізації кримінально-правових норм, а з іншого – оперативно-розшуковий процес виступає в ролі їх «конкурента», мобілізуючі та стимулюючі діяльність, що протікає у рамках кримінального судочинства [6, с.436–437].

Оперативно-розшуковий процес, як частина розшукової роботи правоохоронних органів і спецслужб, являє собою динамічну систему, тобто відбувається шляхом проходження через взаємообумовлені стадії і тягне за собою настання юридично значимого результату у зв'язку з провадженням в оперативно-розшуковій справі (далі – ОРС) з обставин, пов'язаних із вчиненням (імовірним вчиненням) злочину. А тому слід більш детально зупинитись на визначенні стадій оперативно-розшукового процесу та їх ознак.

Виступаючи в якості певних автономних систем оперативно-розшукових дій і відносин, стадії єдиного оперативно-розшукового процесу становлять у цілому те, що прийнято називати порядком, сукупністю оперативно-розшукових процедур. Їх послідовна і взаємообумовлена (обов'язкова) зміна дозволяє встановити наявність в ОРД «процесуального стрижня», тобто цілеспрямованого ходу, розвитку негласної роботи із

захисту людини і суспільства від злочинних посягань.

Таким чином, стадії оперативно-розшукового процесу є об'єктивним порядком, сукупністю обов'язкових оперативно-розшукових процедур, реалізованих відповідними суб'єктами ОРД у ході роботи із запобігання вчиненню злочинів і визначення діяння як можливо злочинного, а також розшуку осіб, що вчинили злочин. Цей порядок зафіксований у положеннях оперативно-розшукового законодавства та відомчих нормативно-правових актах, що регламентують ОРД.

Кожну стадію оперативно-розшукового процесу характеризують властиві тільки їй певні ознаки, які дозволяють відрізнити ту або іншу стадію одну від іншої. Найбільш типові з них у своїй сукупності складають систему ознак стадії, і до них слід відносити такі:

1) неминучість конкретної стадії оперативно-розшукового процесу;

2) наявність самостійного завдання (пов'язаного з єдиною метою оперативно-розшукового процесу – захистом від злочинних посягань і загальними завданнями, характерними для цього процесу в цілому), невирішення якого є перешкодою для подальшого розвитку оперативно-розшукового процесу;

3) розшукові процедури і оперативно-розшукові відносини, що утворюють самостійну стадію оперативно-розшукового процесу, та реалізуються в специфічній для конкретної стадії обстановці;

4) для кожної стадії характерне своє коло учасників і особливе положення суб'єктів (наочно це проявляється стосовно особи, що перевіряється заходами та засобами ОРД);

5) закінченням кожної стадії служить рішення уповноваженого співробітника відповідного органу, оформлене відповідним актом, з визначенням подальшого руху ОРД.

Щодо самої системи стадій оперативно-розшукового процесу, то до них слід відносити наступні. Оперативно-розшуковий процес складається з початкового етапу пошуку первинної оперативно-значимої інформації (пре-

вентивно-пошукового етапу), трьох основних взаємообумовлених, взаємозалежних і одночасно досить самостійних стадій (перевірки, розробки й контролю), а також так званої дискретної (переривчастої) стадії – розшуку.

Превентивно-пошуковий етап – це найперший, початковий етап пошуку первинної оперативно-значимої інформації кримінально-правового характеру. Для його початку непотрібно наявності в ОРС певних, конкретних відомостей про злочин і (або) осіб, що його вчинили (цим ОРД певною мірою відрізняється від кримінального процесу, який може бути розпочатий лише за наявності приводів та підстав, встановлених у ст.ст.94–97 КПК України). Підставами для початку оперативно-розшукового збору та пошуку інформації є хоча б одна з ознак, визначених у ст.6 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»:

1) наявність достатньої інформації, одержаної в установленому законом порядку, що потребує перевірки за допомогою оперативно-розшукових заходів і засобів, про: а) злочини, що готуються або вчинені невстановленими особами; осіб, які готують або вчинили злочин; б) осіб, які переховуються від органів розслідування, суду або ухиляються від відбування кримінального покарання; в) осіб безвісно відсутніх; розвідувально-підривну діяльність спецслужб іноземних держав, організацій та окремих осіб проти України; г) реальну загрозу життю, здоров'ю, житлу, майну працівників суду і правоохоронних органів у зв'язку з їх службовою діяльністю, а також особам, які беруть участь у кримінальному судочинстві, членам їх сімей та близьким родичам, з метою створення необхідних умов для належного відправлення правосуддя; г) співробітників розвідувальних органів України у зв'язку із службовою діяльністю цих осіб, їх близьких родичів, а також осіб, які конфіденційно співробітничали або співробітничали з розвідувальними органами України, та членів їх сімей з метою належного здійснення розвідувальної діяльності;

2) запити повноважних державних органів, установ та організацій про перевірку осіб у зв'язку з їх допуском до державної таємниці і до роботи з ядерними матеріалами та на ядерних установках;

3) потреба в отриманні розвідувальної інформації в інтересах безпеки суспільства і держави.

Зазначені підстави можуть міститися у заявах, повідомленнях громадян, посадових осіб, громадських організацій, засобів масової інформації, у письмових дорученнях і постановках слідчого, вказівках прокурора, ухвалах суду в кримінальних справах, що знаходяться в його провадженні, матеріалах органів дізнання, інших правоохоронних органів, у запитах оперативних підрозділів міжнародних правоохоронних органів та організацій інших держав, а також запитах повноважних державних органів, установ та організацій, визначених Кабінетом Міністрів України, про перевірку осіб у зв'язку з їх допуском до державної таємниці і до роботи з ядерними матеріалами та на ядерних установках.

Цей перелік підстав є вичерпним. Законом забороняється приймати рішення про проведення оперативно-розшукових заходів при їх відсутності.

Закінченням цього етапу є одержання оперативно значимої інформації, яка потребує попередньої перевірки.

Стадія перевірки – це перша стадія оперативно-розшукового процесу, змістом якої є перевірка у встановленому законом і нормативними актами порядку вже наявної оперативно-значимої інформації про можливе вчинення злочину (отриманої в ході особистого пошуку, із агентурних повідомлень тощо), а формою концентрації розшукових доказів служить справа оперативної перевірки.

Стадія розробки – друга стадія оперативно-розшукового процесу, змістом якої є підготовка у встановленому Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» і відомчими нормативними актами порядку наявних розшукових доказів про вчинення розроблю-

ваною особою злочину для їх подальшої реалізації у кримінальному процесі, а формою концентрації цих доказів служить оперативно-розшукова справа.

Стадія контролю – третя (заключна) стадія оперативно-розшукового процесу, змістом якої виступає негласний контроль за особою, що розробляється, у встановленому законом і відомчими нормативними актами порядку у зв'язку з її минулою злочинною діяльністю. Формою концентрації цих доказів служить оперативно-розшукова справа відповідної категорії.

Стадія розшуку – дискретна стадія оперативно-розшукового процесу, змістом якої виступає розшук відповідної особи (предмета) у встановленому законом і відомчими нормативними актами порядку, а формою концентрації доказів є відповідна ОРС відповідної категорії, яка, як правило, складається з двох частин.

Розшукове доказування в оперативно-розшуковому процесі (у цьому ж розумінні застосовуються також поняття оперативне доказування, доказування кримінально-розшукове, доказування оперативно-розшукове, оперативно-розшукове документування й т.п.) є важливим етапом оперативно-розшукового процесу, під яким прийнято розуміти дослідження обставин, встановлених під час провадження в ОРС або інших оперативно-службових документів за допомогою розшукових доказів [2, с.439].

Одним із перших теоретичне обґрунтування вчення про пошукове доказування проведено проф. В.Я. Дороховим [7, с.207, 224].

Процес розшукового доказування складається в основному із збирання, аналізу та оцінки розшукових доказів (деякі вчені виділяють також у ньому дослідження і використання розшукових доказів) [8, с.36]. Збирання – зовнішньо виражена предметна діяльність оперативного працівника (агента, резидента та ін.), що виявляється у проведенні оперативно-розшукових заходів, включаючи пошук, виявлення і закріплення (фіксацію) фактичних даних у

відповідних оперативно-службових документах. Основна форма закріплення отриманих даних – відображення їх у матеріалах ОРС.

Оцінка розшукового доказу – це розумова, інтелектуально логічна діяльність оперативного працівника, яка виражається у висновках про значення розглянутого розшукового доказу для ОРС, тобто щодо відносності, допустимості і достовірності розшукових доказів, а також щодо надійності і достатності їх наявної сукупності для реалізації ОРС. Вона, як процес, який розвивається по мірі накопичення фактичних даних, є переходом від імовірних висновків мінімального ступеня до більш імовірного й, нарешті, до максимально імовірних, виходячи з аналізу отриманої оперативно значимої інформації.

Процедурними формами оцінки розшукового доказування на різних стадіях оперативно-розшукового процесу є, наприклад, постанови про проведення оперативної закупівлі, постанови судді про надання дозволу на проведення оперативно-розшукових заходів, що обмежує конституційні права особи, тощо.

Межами розшукового доказування є сукупність розшукових доказів по конкретній ОРС, необхідна й достатня для з'ясування всіх обставин, що входять у предмет розшукового доказування. Межі розшукового доказування встановлює керівник органу внутрішніх справ, який надав згоду на заведення ОРС. Вищестоящий керівник вправі скоригувати встановлені межі розшукового доказування, у тому числі шляхом надання вказівок.

Предметом розшукового доказування є обставини, які необхідно з'ясувати по конкретній ОРС, а тому розшуковому доказуванню підлягають:

- наявність події злочину (час, місце, спосіб і інші обставини його вчинення) або її відсутність;
- обставини, характер, особистість особи, що перевіряється (як негативної, так і позитивної властивості);
- характер і розмір збитків, заподіяних злочином;

- причини та умови, що сприяли вчиненню злочину;

- факт виявлення злочинця, що перебуває у розшуку, або особи, що зникла без вісті.

Під розшуковими доказами в оперативно-розшуковому процесі слід розуміти отримані у встановленому законом і відомчими нормативно-правовими актами порядку фактичні дані, за допомогою яких працівник оперативного підрозділу встановлює обставини, що мають значення для ОРС або прийняття відповідного рішення в оперативно-розшуковому процесі. Під фактичними даними розуміються відомості, отримані оперативними підрозділами у встановленому оперативно-розшуковим законодавством порядку, про ознаки злочину (незалежно від стадії: замаху, готування, продовження, незакінченої або закінченої дії/бездіяльності), про осіб, які підготовлюють, здійснюють або вчинили злочин, переховуються від органів дізнання, слідства і суду, ухиляються від відбуття покарання або без вісті зникли.

Слід окремо зазначити, що без проведення у передбаченому законом та відомчими нормативними актами порядку особливих процедур (так званої легалізації) розшукові докази, отримані під час провадження ОРД, кримінально-процесуального значення не мають.

Розшукові докази не є однорідними за своїми якісними характеристиками, а тому можуть бути поділені на конкретні види залежно від ряду критеріїв. Так, залежно від юридичної природи обставин, що встановлюються, розрізняють прямі й непрямі розшукові докази.

Прямі розшукові докази – це фактичні дані, що відображають в істотних рисах предмет розшукового доказування. В оперативно-розшуковому процесі прямими доказами будуть, зокрема, запис телефонної розмови особи, що є об'єктом розробки, у якій фігурант повідомляє про вчинений ним злочин; повідомлення агента або інших осіб – очевидців злочину; протоколи візуального спостереження, зняття інформації з каналів зв'язку, аудіо- та відеоконтролю тощо.

Непрямі розшукові докази – це фактичні дані, що містять інформацію про факти, що мають доказове значення, але прямо не свідчать про вчинення (невчинення) злочину, проте можуть використовуватися для підтвердження прямих розшукових доказів або для їх спростування. Зокрема, це може бути повідомлення агента про зустріч з розроблюваною особою, що направлялася до місця вчинення злочину. Це повідомлення підтверджує інформацію про імовірну причетність конкретної особи до вчинення злочину (якщо зустріч передувала його вчиненню) або спростовує її (якщо агент зустрів вказану особу після вчинення злочину).

Відносно предмета розшукового доказування докази в оперативно-розшуковому процесі умовно можна поділити на підтверджувальну інформацію негативного характеру – ті, що підтверджують факт злочину і встановлюють особу, що його вчинила, і ті, що спростовують – підтверджують факт відсутності події злочину або всіх ознак конкретного складу злочину в діянні або доводять факт непричетності конкретної особи до злочину.

За ознаками оперативно-розшукової процесуальної форми (джерела) розшукові докази можна класифікувати на три групи: виражені у знаковій формі – словами, цифрами, піктограмами: повідомлення (рапорт, довідка) оперативного працівника, агентурне повідомлення, висновок фахівця, оперативно-службові документи, що відображають результати оперативно-розшукових заходів; матеріальні об'єкти: зразки для порівняльного дослідження; так звані проміжні: позначені пояснювальними написами й відповідним чином завірені відбитки, зліпки зі слідів, плани, схеми, фотознімки, кіно- і відеозаписи, виготовлені в процесі оперативно-розшукових заходів і додані до відповідних оперативно-службових документів.

За характером зв'язку із установлюваним фактом виділяють докази: первинні, які безпосередньо відображають установлюваний факт (наприклад, повідомлення агента, оче-

видця події, що досліджується); похідні, тобто ті, що містять відомості, одержані з якогонебудь проміжного джерела (наприклад, повідомлення агента про подію, очевидцем якої він не був, копія документа тощо).

Також слід відмітити розшукові доказові факти, тобто обставини, які по своїй суті не мають юридичного значення для конкретної ОРС, але використовуються для встановлення предмета розшукового доказування в силу певних зв'язків і стосунків з ним. Зокрема, це детерміновані зв'язки причини й слідства (наприклад, унаслідок знаходження особи, об'єкта оперативної розробки на місці злочину залишилися його сліди), відповідні умови (наприклад, під час вчинення крадіжки охоронець відлучався з поста), відносини несумісності (наприклад, коли об'єкт оперативної розробки у момент вчинення злочину, що йому інкримінується, перебував в іншому місці).

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеев С. С. Общая теория права : Курс в 2 т. Т. 2 / Алексеев С. С. – М. : Юрид. лит., 1982. – 360 с.
2. Ларин А. М. Процессуальные вопросы соотношения следствия и оперативно-розыскной деятельности органов дознания / Ларин А. М. // Социалистическая законность. – 1964. – № 7. – С. 14–15.
3. Шейфер С. А. Доказательственные аспекты Закона об оперативно-розыскной деятельности / Шейфер С. А. // Государство и право. – 1994. – № 1. – С. 94–97.
4. Демидов И. Ф. Оперативно-розыскная деятельность и уголовный процесс / Демидов И. Ф. // Законность. – 1993. – № 8. – С. 33–36.
5. Зажицкий В. И. Связь оперативно-розыскной деятельности и уголовного процесса / Зажицкий В. И. // Государство и право. – 1995. – № 6. – С. 57–67.
6. Оперативно-розыскная деятельность : учебник / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, А. Ю. Шумилова. – М. : ИНФРА-М, 2001. – 794 с.

7. Дорохов В. Я. Понятие доказательства. Теория доказательств в советском уголовном процессе / Дорохов В. Я. – 2-е изд. ; под ред. Н. В. Жогина. – М. : Юрид. лит., 1973. – 748 с.

8. Доля Е. А. Формирование доказательств на основе результатов оперативно-розыскной деятельности : монография / Доля Е. А. – М. : Проспект, 2009. – 282 с.

Соколкін В. Л. Поняття оперативно-розшукового процесу та його характеристика / В. Л. Соколкін, А. В. Кочура // Форум права. – 2011. – № 3. – С. 734–741 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2011-3/11cvltjx.pdf>

Висвітлюється поняття оперативно-розшукового процесу, його сутність та принципи, функції, співвідношення з оперативно-розшуковою діяльністю та суміжними видами процесуальної юридичної діяльності, поняття стадій оперативно-розшукового процесу та розшукових доказів.

Соколкин В.Л., Кочура А.В. Понятие оперативно-розыскного процесса и его характеристика

Рассматривается понятие оперативно-розыскного процесса, его сущность и принципы, функции, соотношение оперативно-розыскной деятельности со смежными видами юридической деятельности, понятие стадий оперативно-розыскного процесса и розыскных доказательств.

Sokolkin V.L., Kochura A.V. Concept of Operation and Search Process and His Description

Main point of, its principals, functions, the correlation of operation and search activity with another adjoining types of legal activity, studying stages of operation and search process and searching evidences are studying.

Форум права Форум